

Քննու սրբոց պիտուղ արքեալ զանձն ի փոքր՝
Լոկ Հյամարին պատշաճ ծանեաց զայս ինչ զորք.
Եւ կաման նախ զոր յայտ սաստիկ ըզզամ' ուրբ. —
Բայց ոչ զանձն, ույլ որ յԱլստուած է յշիկի.
Գնդեկիւթեան տարգամ — Ըստոյց զեկ և զորք.
Հասուչին պատկերն է յիս պահան անպարաւ:
Աւրախանու զանձն — Եցէց միշտ ուրբի.
Թէ ըստ բարին ից ին կէտ և թիւրախ,
Պատուած սիրեն — Եւ Հյամարին ինձ պատի.
Յաւոյ լաւաց ովիճ զործեկ անպատի:
Յանձնու լինել ճոկ բարիկ և նարաւաս:
— Աստուած շնորհն եւեթ ին ինչը անկորուսու:
Յայդ փափակն փառաց: — Ո՞ր փառք անկապում:
Քան ինիք մոլոց անխայիք, սիրո ուռը, յուրին
[անուստ]:
Թագաւորել կամին — Անձն թէ տիրեմ:
Քան զանձնուն իշխան նրար և մեծ եմ:
Ազատութեան ցանկամ — Եւ քան իսկ լիշտին:
Թէ թօթափեն զըզեկու անկար և հցիմ:
Խազարութիւն խնդրեն — Եւ նա զըսցի ոչ
Թէ լըսնեան ինու, կարքի, ինք յուսու:
Սիրո իմ անձն միթարութիւն և սփոփան:
— Գայց՛ թէ զոյց համարի զէւաս և զփոքան:
Եւ քան զանձն, Երշանկութիւն, քեզ ցանձնու:
— Երշանկութիւն է զոյ Հաստիքն համակամ:
Այս ինձ լիշտին շնորհուէ յանձն նոր տարի:
Ի կեսն ու ի ման՝ զայս ընտրեմ մասն բարի:
Մարտ 1874

Ա. Բ. Մ Ա Վ

Մինչ է բարձուէ զանձնանդին
Նարընջնին ւորբ քաշարեր
Սըփան յալեացդ ի խորչ խորին
Ըզնաւաբն դիրին բանեակե,
Զէ՛ քաղցը ինձ զալ ընդ ծոսի քոյին:
Թիւրախանու յանսի յակաս,
Ան ուր քոյին ծնդ՝ քաշայոյս,
Ան խազակե զոզին կոկամ.
Յալեացդ յերեր փակն առ լոյս
Ըզուանաւալ յայսց արաւու:
Իրրե նըրոյդ նեղանամբոյը
Եւ անարձակ թողեալ յայշաւ,
Եւ կայս ուրիշ միշտ չով և ոյոյ՝
Պատեալ փրփուր զիմ նաւակաւ
Քըշես անիս նանել յանդոյր:
Ո՞ւ, որորեալ որոր որոր,
Ա՛ն որորին ծնվ զըմանիկի
Ո՞ւ սիրէ զէն ստիր ըուրու
Շոյ որոյ զրոսանք լուր և մայրից
Եղն ի տայս տիոց ըայսօր:

Տէրն որ տարերը քոյին պայծառ
Պարագարդեաց զաշխանին ծիր,
Զի զրաւան ածցէ հաշ առ իրաբ'
Ցուու ի լուրս ես զերիփից կոր
Եւ լուրց նանձն զերինից կամար:
Ուղեւն ի ըրբ ական յրատակ
Շոկայ յայիսդ արե մաքոր,
Եւ յասպարէզ քո փայտանակ
Ընդ խած կոնակ և ոսկենուռ
Թըւին փարէլ լուսու վըսակ:
Ազատ ու արձակ իրը ըցլուուուրդ
Մաներեալ փշենս մայրացից նաւու.
Եւ զայրապին ի յարձաւուրդ
Հնազանգ վերին որ զքեց վարեաց'
Առ ձայն նորին յոկ կաս անդրուրդ:
Անչափութեան ըքեց պատկեր
Աւք ի մահնուն քա վէս ի վէտ
Եւ միաց յափանց յափունս յերեր'
Ի զուր խնդրէ զժիր քո և կէտ
Որպէս ի նոյն յանունն ինժեր,
Քն մերշնին քայլուացօնանջ
Գոնէնցուցեալ զվէմու որ յեզր անդ,
Մնրթ և ի սէն որ քեզ նաւանչ
ինքը զերին ի նոյն մարմանդ՝
Օրհասական մինչէ թանանչ.

Լ. Ա. Մ Ա Վ

38 39 38

ՍԱՆԿԻԿՆ ԵՒ ԶՈՒԱՐՓՈՒՆ

Ճ

Ճամանչապին իրեշտակ զուարթուն
Յորուրանին յեղըր կարիսու
Թըւէր զիրեկ ըզէւմն նորուն
իրեկ յախակ առուի պայծառ.
Նըւանաստիպդ ինձ, ո՛չ, ասէր,
Մանկե ըշեազ, նէ երիւցուց,
Եւ բարերասս մինիմ ընկեր,
Զէ քեզ արժան երկիրս անշուր,
Ուր ինդրութիւն չիք անսպակ
Ոչ ենուութիւն ուզոյ անվշտու,
Ուր հրուանց ձայն ախրունակ,
Ուր և զզուանց նառան միշտու,
Զիք անդ երբեց տօն անշասկած,
Եւ ոչ մի որ պարզ և խազաղ՝
Ի խաւարչուս սասաւ մըրկաց
Անձ զվարուհանն օր անշալաղ.
Մի՛ և ըգբ ճակատ պայծառ
Հոզք և ազէւոց նարցն ի խոռվ,
Կամ պղտորէ արդասուաց ժահը
Ծզկապուտակ աշացըդ ծով.

ՄՌ այրպէս ճ՛, այլ թոփիս գու
Ընդ իս յանունն յան առարել,
Քանդ զաւըս ինաց զնացու
Զայն Տեսութիւնն նայաց քեզ.
ՄՌ զաւամունն ող տիրպազն
Համակեսէ ի քում յարկի,
Այլ ընկալի զժամ քո յետին
Իրը բավարկեածը քո նախիք.
Փայշեցնեա անդ տիրպուր,
ՄՌ յայտնեցի անդ նիւշ շըմին.
Ում իրը ի քահն է մատուր
Զից գեղեցիկ քան զօրն յետին
Եւ թօթափեալ զթեսին ներմակ՝
Ի բակարան յաերթ թըմեա
Յաելըն զայս զուարթունն կըմատակ.
ՀԵզ մայր, որդին քո... մեռաւ.

ԲՐԱՅՈՒ

Ճ Ճ Ճ

Ա Ռ Ս Խ Ա Ռ Ն

Զեփիս ի չունչ թեածուկ
Երաժ մերեաց զեղեսննա,
Զզցան երկիր ըղձակնա.
Դասեա ընտաց լուկ
իմ ժիշտանուկ:
Ընկեր նորու ուխտապահ
Յառաւուսն ողջոյն զան.
Երամք նոցին ման ի ման
Ըստան լաւան անազպ
Քերեալ երագ:
ՈՎ գու նաւիկ նեռապէտ,
Աղէ ասս երբ զայցես
Սփոփել ըստիստ ի քո տես
Բացակայիշ անձաւէտ
կարով և ութ:
Քանի՛ ինգամ քաջ զիսես
Երբ ուր երկիրք երկիր.
Երբ զափափիկ քո ժըմին
Յողամանակ կարմատան
ինձ ցոյցանա:
Բաստ՝ իրը առ իս երշանիկ
Գացին և ոչ առ մեմք.
Գուզ համարումք էաք մեք,
Նոյն մեզ ձեզուան էք յարկիկ
իւ նոյն հացիկ:
Երբ յաշտարակ մեր քերիւր
Աղիիկ սոյս մատացի,
«Ի քամք, ասք, յայս կացի
Նըստ զուանն յերս յերիւր
ՈՎ ժիշտան իւր»:
Կիսարացիկ յարամամ
Սպաս քեզ իմ զաւամնան,

ՈՎ քեզ կացցէ անդ խափան.
Կամ թ' իցէ գո բարեկամ
ՏԵՐ որ գծկամ:
Զես, չես դու ինձ ուխտապան.
Այլ մի անկաց ժան մազիլ
Ըզմանարեն էարկ դիլ
Քեզ ծիծառուկդ իմ անյանց
Ց'առել քում դարձ.
Կամ պարտասալ ի թուշանս
Յանուն ծովուն ասպարեզ
ի ուզին նախան ինդրիլ քեզ
Գուցէ նաւազն ի գարսն
ԱՌի արգեանս:
Զիարդ էերեան խիզախն այն
Յանութ կուն նաւակին.
Զի տան լարն է բախին
Ուրոց քեզ՝ հաւ նուփրակնն
Անձն ինչ զեան:
Այլ ոն ի գարսն արդ արձակ
Պըտուց ըզէն զան ծաղկանց,
Ճեպէ ամուն օրսանց
Եւ յայս տեսոյ զքուր դիմակ:
Կուասդի համակ:
Զայն իմ զուարթուն և կայտան
Ցերպ արդ արժուուրը ըերի.
Դրանց, մեռեալ կամ զերի
Ըցու կորուստ սրտանաբ
Լացիւ նուգրկար:

ԲՐԱՅՈՒ

Զ Օ Ն

(Հ. ԱԼԵՍՅԱՆ)

Կ'ուզին որ ես իմ սիրածարձ նոզիով
Ալշամի թիշատակիմ քմար բիրեմ.
Քըմար քերենն, երբ էութիւնս զիւթամբով
չայ «Յուշչիկ» մերմ և «Եւսազ» մերմ կ'օրօրեն.
զատածութեանս, սիրսո որ ըմպեց, ըստեղծինչ
Նահապետի սիրտ-սափորէն ըոց նեկտար,
Այլ կս արքած՝ ամհութօրէն յամկուցիչ
իր լոյս կեամբովի, կը մերբորդ ամդաղար
«Հիմ չաւատր»ի, «Հայ Յուսակ»ի, «Սիսուամ»ի,
«Ալրարատ»ի հըսկայ, հըսկայ շարքերու,
Միաբը հըսկայ, ամման համթա՞ր-արփիւ.
Արդ կը բիրեմ պաշտամութրով մ'առլցցում,
Փոխամ քամքի, ինկարկումով ծօմերու
Սիրսո այս զարում ամհութօրէն բարախում,
Կիսարացիկ յարամամ
Սպաս քեզ իմ զաւամնան,

Տիգան